

Forskerforbundet: Verdiplattform

Verdiplattformen er Forskerforbundets overordnede dokument som forteller hvem vi er, hva vi står for og arbeider for.

Vedtatt av Forskerforbundets Representantskap 16.–17.10.2018

Forskerforbundet

Forskerforbundet er en partipolitisk uavhengig fagforening for ansatte og studenter i forsknings- og kunnskapssektoren. Forskerforbundet skal være det naturlige valget av fagforening for kunnskapsarbeidere og studenter i sektoren som omfatter universitetene, høyskolene, forskningsinstituttene, sykehusene, offentlig forvaltning sammen med museene, arkivene, bibliotekene og industrien.

Forskerforbundets medlemmer er kunnskapsarbeidere med høy kompetanse som er avgjørende for tjenester og resultater i forsknings- og kunnskapssektoren. Institusjonene i forsknings- og kunnskapssektoren utgjør nøkkelinstitusjoner i samfunnet, og de ansatte må derfor tilbys arbeidsvilkår som fremmer faglig integritet, akademisk frihet og god forskningsetikk. Forbundets medlemmer og tillitsvalgte har en nøkkelrolle i utviklingen av institusjonene og Forskerforbundet er derfor en naturlig part i arbeidet med å skape bedre virksomheter.

Forskerforbundet skal ivareta medlemmenes interesser og er en serviceorganisasjon for medlemmer og tillitsvalgte. Interessepolitisk arbeider forbundet for gode og konkurransedyktige lønns- og arbeidsvilkår. Som fagpolitisk aktør arbeider forbundet for best mulig rammevilkår og arbeidsbetingelser for institusjonene og kunnskapsarbeiderne i sektoren. Som serviceorganisasjon skal forbundet yte bistand i spørsmål om arbeidsforhold, arrangere kurs og seminarer samt tilby gunstige medlemsfordeler.

Forskerforbundet skal opptre etterrettelig, ansvarsfullt og tydelig i alle sammenhenger.

Akademisk frihet

Akademisk frihet ligger til grunn for alt forsknings- og utviklingsarbeid (FoU). Intellektuell frihet er en grunnleggende forutsetning for all sannhetssøkende og kunstnerisk skapende virksomhet. Forskningsinstitusjonene må sikre forskerens frihet i valg av tema, metode, samarbeidspartnere, gjennomføring av forskning og publisering av resultater. I dette inngår også fritt valg av digitale løsninger som har til formål å understøtte FoU-aktiviteten.

Lønns- og arbeidsvilkår

Kunnskapsarbeiderne i forsknings- og kunnskapssektoren er virksomhetenes viktigste ressurs. For å kunne rekruttere og beholde dyktige ansatte må institusjonene fremstå som attraktive arbeidsplasser med konkurransedyktige betingelser. Dette innebærer lønn på nivå med sammenlignbare stillinger i samfunnet forøvrig, tilstrekkelig tid og ressurser til å utføre arbeidsoppgavene. Kunnskapsarbeidere skal sikres trygge arbeidsforhold.

Fast ansettelse og stillingstrygghet er av stor betydning både av hensyn til den enkelte, og til fagmiljøet og arbeidsmiljøet ved virksomhetene. For vitenskapelig ansatte bidrar fast ansettelse til å sikre forskernes akademiske frihet, langsiktighet og samfunnets tillit til at forskningen skjer på en kritisk og uavhengig måte.

Den norske modellen med trepartssamarbeid mellom myndighetene, arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene utgjør grunnmuren i den norske velferdsstaten. Modellen ligger til grunn for utviklingen av norsk velferd og arbeidsliv og må beholdes, styrkes og videreutvikles.

Tariffavtaler sikrer kollektive forhandlinger og utvikling av lønns- og arbeidsvilkår. Forbundets viktigste verktøy for å sikre medlemmenes lønnsutvikling og gode arbeidsvilkår vil være utvikling og etablering av tariffavtaler sentralt og lokalt. Stillingsstrukturer må stimulere til kompetanseutvikling og faglig fornyelse.

Forsknings- og utviklingsarbeid (FoU)

Kunnskap og kompetanse er grunnlaget for demokratiet samt den velferd og velstand vi har i dag. Nasjonale og globale utfordringer som bærekraftig økonomisk utvikling, miljø, energi, migrasjon, fattigdom, matproduksjon og helse, krever at det satses sterkere på kunnskapsutvikling. Forskning og innovasjon spiller en avgjørende rolle for utvikling av gode, effektive offentlige tjenester og som grunnlag for forvaltning, politiske beslutninger, verdiskaping og samfunnsutvikling. Satsing på kunnskap, forskning og innovasjon er et effektivt virkemiddel for å løse samfunnsutfordringer, opprettholde konkurransekraft, videreutvikle velferdssamfunnet og sørge for at enkeltmenneskers ressurser og potensial kan realiseres.

For å møte og skape en fremtid vi ennå ikke kjenner og svare på spørsmål vi ennå ikke har, må forskningsinnsatsen styrkes og det må legges til rette for uavhengig, kreativ og nytenkende forskning. En nasjonal forskningspolitikk må derfor gi rom for åpenhet og langsiktig kompetansebygging i forsknings- og kunnskapssektoren. Forskningen i Norge må ha et omfang og en kvalitet som gir oss tilgang til internasjonale forskningsmiljøer, slik at ny teknologi og viten kan utvikles og utveksles. En offensiv kunnskapspolitikk er en god investering for Norge, og et vesentlig bidrag til å skape nye og kunnskapsbaserte arbeidsplasser.

Kunnskapsarbeidere skal ha gode rammevilkår for faglig utvikling. Det innebærer sammenhengende tid til FoU i et forutsigbart system, driftsmidler og tilgang til moderne forskningsinfrastruktur samt kompetente ledere og støtteapparat.

Utdanningspolitikk og kunnskapsforvaltning

Utdanning og kompetanse gir verdifulle bidrag til vår selvforståelse, kultur og generelle kunnskapsnivå. Et høyt utdanningsnivå i befolkningen har betydning for den økonomiske veksten samtidig som det gjør arbeidsstyrken mer produktiv og omstillingsdyktig.

Forskerforbundet vil sikre frie og uavhengige institusjoner i forsknings- og kunnskapssektoren som skal være langsiktige og faglig selvstendige forvaltere av kunnskap. Befolkningens tillit til kunnskapsproduksjonen er avhengig av at institusjonene har stor åpenhet for debatt, kritikk og meningsytringer. Høy etisk standard skal gjenspeiles i arbeidet. Den akademiske friheten er ikke bare den beste garantien for en fri og uavhengig forskning, men også et forbilde i utvikling av demokratiske idealer. Universiteter og høyskoler er sentrale kunnskapsforvaltere og kulturbærere. Det innebærer også å forvalte små fag og kunnskapsområder. Norge som samfunn trenger en kunnskapsberedskap for fag- eller temaområder vi i dag ikke ser nytten av, slik kunnskap vil ofte være for tidkrevende eller vanskelig å opparbeide den dagen behovet oppstår.

Politiske myndigheter har et overordnet ansvar for institusjonene innen forsknings- og kunnskapssektoren. Disse institusjonene er viktige kulturbærere, har akademisk og kunstnerisk frihet og er faglig uavhengige. Statens rolle er å være en garantist for institusjonenes uavhengighet og akademiske frihet. Dette forutsetter at institusjonene har en finansiering og en styringsordning som sikrer autonomi fra eier. Høyere utdanning skal være forsknings- og utviklingsbasert slik at studentene får erfaring med forskning gjennom hele utdanningsløpet.

Lik rett til utdanning er et grunnleggende prinsipp i norsk høyere utdanning. Dette sikrer en omstillingsdyktig arbeidsstyrke med riktig kompetanse. Lik rett til utdanning forutsetter gratis høyere utdanning og statlig studiestøtte som gjør det mulig å være heltidsstudent.

Virkemidler

Forskerforbundet skal være en slagkraftig fagforening med et sterkt kontaktnett av alliansepartnere. Vi vil søke å få gjennomslag for våre standpunkter med tydelig og begrunnet argumentasjon, presentert gjennom medier og ved direkte kontakt med politiske myndigheter og beslutningstakere på sentralt og lokalt nivå. Forskerforbundet lokalt og sentralt skal bidra til at Norge når FNs bærekraftsmål.

For å lykkes i arbeidet skal Forskerforbundet være organisert på en hensiktsmessig måte, med riktig kompetanse på alle nivåer og med god samhandling mellom organisasjonens ulike ledd. Forskerforbundet har som mål å videreutvikle en transparent organisasjon som fremmer åpenhetskultur mellom alle ledd i forbundet. Utvikling og opplæring i bruk av digitale plattformer er et virkemiddel til å styrke informasjonen, kommunikasjonen og samhandlingen mellom alle ansatte og tillitsvalgte i Forskerforbundet.